

Uunga siunnersuut: Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaannik, akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaannik kiisalu sulisoqarnermut akitsuut pillugu Inatsisartut inatsisaannik allannguissamut Inatsisartut inatsisaat

(Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoq)

Saqqummiussissut

Siullermeerneqarnera

Manna Naalakkersuisut sinnerlugit akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnissamut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut saqqummiuppara.

Siunnersuummi anguniagaq pingaarneq tassaavoq akileraartarnermut aaqqissuusseqqinnissamik isumaqatigiisummi sammivik 2-p - *Tamatta nunarput najoruminarnerulersitsigu* aningaasalerneqarnissaa.

Ukiorpaalunni inummut akileraarutit aaqqissoqqinneqarnissaa ugartorneqarpoq. Aaqqissuusseqqinnissamut tunngatillugu tunngaviit aamma siunnersuutit arlallit oqallisigineqarput.

Aaqqissuusseqqinnissamut pingaarnertut anguniakkat tassaapput, inuussutissarsiornermik pitsanngorsaanissaq, naligiinnginnermik annikillisaaneq sulinerullu akilersinnaanerunerata qularnaarnissaa. Tamatuma saniatigut akileraartarnermut isumaqatigiisummi anguniagaq aamma tassaavoq, akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnerup nunatta piffissaq ungasissoq eqqarsaatigalugu aningaasaqarnikkut attassisinnaaneq taavalu akileraartarnerup aaqqissuusaa patajaatsumik tunngaveqarnissaa.

Siunnersuutit pingaarnarpaartai naatsumik taassavakka.

Siullermik inummut ilanngaatit ukiumut 12.000 kr.-nik qaffanneqarnissaa siunnersuutaavoq. Tamanna aningaasarsialinnut tamanut, ilanngaammik atuilluarnissamut naammattumik aningaasarsialinnut, agguarlugu ukiumut 5.160 kr.-nik isertitaqarnerulersitsivoq.

Siunnersuummi suliffeqarnermut ilanngaatit qaffanneqarneranik aamma allanngortinneqarneranik nassataqarpoq.

Akiliutigisartagaq 11.095 kr.-t missaanik, tassa 2024-mi 4.655 kr.-nit, 2025-mi 15.750 kr.-nut, qaffassasoq siunnersuutaavoq. Tamatuma saniatigut siunnersuutaavoq aamma suliffeqarnermut ilanngaat siusinnerusumik sukkanerusumillu atorunnaartassasoq, taamaasilluni 500.000 kr.-t sinnerlugit isertitaqarnermi atorunnaartassalluni.

Siunnersuutitigut naatsorsuutaavoq, akileraartartut 23.000-it missai suliffeqarnermut ilanngaatitigut aningaasarsiaqarnerulissasut. Akileraartartut 6.000-it sinnilaarlugit ullumimut sanilliullugu suliffeqarnermut ilanngaataat appassaaq. Tamanna 440.000 - 630.000 kr.-t akornanni isertitalinnut pingaarnermik atuuppoq.

Aaqqissuusseqqinneq ataatsimut isigigaanni, 70.000 kr.-t sinnerlugit isertitalinnut tamanut isertitaqarnerulersitsissaaq. Tamanna annikinnerusumik suliffeqarnermut ilanngaatilinnut ilanngaateqanngitsunulluunniit aamma atuuppoq. Aaqqissuusseqqinnerup kingunerisaattut, akileraartartut tamarmik 82%-ii katillugit isertitaqarnerulissapput. Akileraartartut tamarmik 18 procentii isertitai taamaaginnassapput. Tamatumani akileraartartut ukiumut 58.000 kr.-t ataallugit isertitallit pineqarput. Ilanngaatilli allanngornerisa kingunerisaattut ilai isertitakinnerulissapput. Naatsorsuutaavoq, tamatumani pineqartut 1 procentimit minnerusut.

Aaqqissuusseqqinnermi pissaqarnerusussat tassaapput, akileraartartut 160.000 – 250.000 kr.-t missaanni isertitallit. Akileraartartut ilai ukiumut 21.030 kr.-nik isertitaqarnerunissartik qilanaarutigisinnaavaat. Tassa qaammammut 1.700 kr.-nik isertitaqarneruneq.

Tamatuma saniatigut sulisoqarnermut ilanngaammik pingaarnerit ilaat tassaavoq, ullumisut ukiumut ataasiaq akiliutaajunnaarluni qaammatikkaarlugit akiliutigisalnissaa. Inuiaqatigiit taamaasillutik pisortanit pissarsiaqarunnaarlutik sulisunngornermi, imaluunniit sulinerulernermi sukkanermik iluanaaruteqarsinnaalernissaat.

Siullermik pingaarnermik aningaasarsiallit allannguummit iluaqutserneqassapput. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq akileraartarnermik aaqqissuusseqqinnissamut aningaasanik immikkoortitsivoq, taamaasilluni inuit amerlanerit suliffeqarnermut ilanngaammik, sapinngisamik piaarnerpaamik, akiliiffiqartalissammata.

Aaqqissuusseqqinneq sulisoqarnermut akitsuutip 1 pct.-imi qaffanneratigut aningaasalersorneqassaaq. Tamatuma saniatigut, Nuuk Imeq A/S-ip puunik utertitsisarnermut aaqqissuusap allanngornerata kingunerisaattut matunissamut aalajangerata kingunerisaattut, nunap avataanit imeruersaatinik eqqussuinerulernerup kingunerisaattut, puunut akitsuutitigut isertitat qaffanneratigut aaqqissuusseqqinneq aningaasalersorneqassaaq. Naggataatigullu 2024-mut Aningaasanut Inatsisissatut siunnersuummi aaqqissuusseqqinnissap piviusunngortinnissaanut sillimmasiisoqareerpoq.

Tamatumunnga aningaasaliineq aamma aneq tassaavoq 2025-mut ukiunullu tulliuuttunut Nunatta Karsiata iluanaarutissaanik annikillisaaneq. Aningaasaqarnikkut ingerlalluortoqarsimavoq, tassa aalisarnermi isertitat annertusimapput suliffissarsiortullu ikillutik. Ukiut kingusinnerusunut Nunatta Karsianut naatsorsuutit annertuumik sinneqartooruteqartoqarpoq. Naalakkarsuisut maannakkut pissutsit pissutigalugit isumaqarput, aningaasat innuttaasunut akileraarutitigut annikillisaanikkut, Nunattalu Karsianut sinneqartoorutiginagit, iluaqutinngorunik pitsaanerusoq.

Tamatuma saniatigut akileraarutitigut ilanngaatit ilaasa atorunnaarsinnerisigut annikitsumik aningaasaliisoqarpoq. Tamatumani meeqqanut aapparisanullu tapiissutinik akilersuinermi ilanngaatit pineqarput, kiisalu umiarsuarni sulisut nerisassanut aningaasartuuteqarnerunerini ilanngaat pineqarluni. Ilanngaatinik atorunnaarsitsinermi siunertaq tassaavoq,

akileraartarnermik aaqqissuussap pisariillisarnissaa, tamatumani lu aningaasartuutitut ilanngaatit akileraartarnermik aaqqissuussamut attuumassuteqanngitsut ilaatigut atorunnaarsinneratigut.

Naggasiullugu akileraartarnermik isumaqatigiisummi suliassaq, pingaarnermillu, inuussutissarsiornermut akileraartarnermik aaqqissusseqqinnissaq 2025-mi aallartittussaq tassa aaqqissusseqqinnissamut sammivik 5, naatsumik oqaaseqarfigilaassavara.

Inuussutissarsiornermut akileraartarnermik aaqqissusseqqinnissami pingaarneq tassaavoq, inuussutissarsiornermi pissutsinik pitsanngorsaaniissaq taamaasillunilu, aningaasaliinerunikkut, suliffinnillu amerlanernik pilersitsinikkut unammillersinnaassutsikkullu pitsanngorsaaniikkut siuariarnissamut tunngavissiineq, tamannalu ulluinnarmi inuunermik aamma atugarisatsinnik pitsanngorsaalluni.

Aaqqissusseqqinnissamut kissaatit qularnanngitsumik amerlassapput, taamaammallu suliarni misissusseqqissaarnerit aamma suliniutillu sunniutissaanik naatsorsuinerit pingaarnertigut tunngavigalugit pissasoq pisariaqarpoq. Akileraarutitik appaarnertit massakkut piumasarineqarunnangillat, kisiannili akileraartarnermut aaqqissuussaq pisariinnerusoq, imaluunniit allannguutit aningaasaliinissamut kinguaariinnullu tullernut ingerlatsitsinermi tunngaviliisut pingaarnerusinnaapput.

Taamaammatt Naalakkersuisut Inatsisartuni partiinik anguniakkat pillugit aamma taakkununga attuumassutilinnik suleqatiginninnissamut qilanaarput.

Taamatut oqaaseqarlunga siunnersuut Inatsisartunut suliassanngortippara.